
J. DE BRUIJN

HERINNERING EN VERWACHTING

*Bij het overlijden van dr. George Puchinger
(1921-1999)*

Nu het aardse leven van George Puchinger is voltooid, is het goed terug te gaan naar het begin, naar de tijd nog van voor zijn geboorte, naar het najaar van 1920, toen een jonge vrouw per trein van Wenen naar Amsterdam reisde. Haar naam was Katharina Puchinger. Zij was geboren en getogen in het dorpje Seewiesen in Bohemen, maar had haar arme geboortestreek in 1916 verlaten om in Wenen, de hoofdstad van het oude Habsburgse Rijk, werk te zoeken als 'Köchin'.

Een paar jaar had zij daar gediend bij enkele families, maar toen was ze zwanger geworden. Een huwelijk was niet mogelijk vanwege het standsverschil. Ze stond er geheel alleen voor en zag zich overgeleverd aan het morele oordeel dat een ongehuwde moeder in die dagen trof. Terugkeren naar haar geboortedorp zou te vernederend zijn geweest. Ze besloot Wenen achter zich te laten en in Amsterdam, in het rijke Holland, een nieuw bestaan op te bouwen.

Inderdaad vond ze in Amsterdam al spoedig een betrekking en enkele maanden later, op 1 april 1921, werd haar zoon geboren, die de naam George kreeg en nog diezelfde dag gedoopt werd in de toenmalige Parochiekerk van de Heilige Bonifatius aan het Kastanjeplein in Amsterdam. Terwijl Katharina zelf na enige tijd weer ging werken, werd haar kind ondergebracht in het Tehuis Annette aan de Alberdingk Thijmstraat, een 'toevluchtsoord voor ongehuwde moeders en onverzorgde zuigelingen'. Daar groeide hij op onder de hoede van directrice M.W. Gerritsen, die – om het ouderwets te zeggen – genegenheid opvatte voor het kind. Ook

Prof. dr. J. de Bruijn, (Van Breestraat 22^{hs}, 1071 ZP Amsterdam), hoofd van het Historisch Documentatiecentrum voor het Nederlands Protestantisme (1800-heden) aan de Vrije Universiteit.

Op 15 september 1999 overleed de bekende historicus en publicist dr. George Puchinger, van 1971 tot 1986 directeur van het Historisch Documentatiecentrum voor het Nederlands Protestantisme. In de herdenkingsdienst op 18 december 1999 in de Westerkerk te Amsterdam, die werd geleid door dr. J. Veenhof, werd het woord gevoerd door prof. dr. J. Lever, prof. dr. H.M.J. Krans en dr. G. Harinck. In zijn meditatie over Lucas 2: 1-7 schetste prof. dr. J. de Bruijn een beeld van de overledene, waarvoor hij onder meer gegevens ontleende aan diens nog niet gepubliceerde autobiografie. Deze persoonlijk getinte overdenking wordt hier integraal afgedrukt. Voor een samenvattende beschouwing over het werk van Puchinger zij verwezen naar de Inleiding die De Bruijn schreef voor de *Bibliografie van dr. G. Puchinger 1937-1996* (VU Uitgeverij, Amsterdam 1996), samengesteld door G. Harinck.